

Het verhaal van de Visser van Parijs, besproken in Wereld in Woorden pagina 422 e.v., volgt hier in zijn geheel.

**Dits vanden vesscher van Parijs
Ende van sinen wive, sijts wijs**

Vraye rime ende scone woert
Sijn metten genen wel gehoert,
Die recht ende redene kinnen.
Verstaet na mi, ic sal beginnen.
Buten Parijs op ene mile,
Daer gevele op ene wile
Dat I vischer nam I wijf
Die scone was. Al hare lijf
Was behagel ende mengoet.
Die brulocht was starc ende groet;
Daer waren comen harre beider mage,
Alst noch pleghen alle daghe
In die werelt over al
Daer men brulocht houden sal.
Hoert wat hi nam met sinen wive:
Hondert scape ende daer toe vive,
VII coye ende XX swine
Hadde hi te huweleke in scine;
Bosch, mersch, coren ende lant
Gaf si hem in sine hant.
Hi dede hare grote werdechede,
Daer ende elre te meneger stede,
Alsoe elc man doet sinen wive.
Genoechte hadde hi met haren live
Alsoe dicke alsoe sijn herte begherde.
Nochtan geliet si ende geberde
Alst hare jeghen therte ware.

Daer na binnen den zelven jare
Laghen si op enen nacht te gader.
Si seide: 'In minne moeder no vader,
Noch niemene die ic kinne,
Alsoe ic u doe, suete minne,
Ic wille dat ghijs sijt te vroeder,
Soe en doe ic suster no broder.'
Die vischer sprac: 'Lieve minne,
Maect mi nu des inne,
Waer omme ghi mi soe sere mint.'
Si sprac: 'Omme dat ghi mi wint
Al dies mi bedarf ten live.
En sijn int dorp niet si vive
Soe wel gevoedt van enen man.
Bedi eest recht dat ic u an
Bat dan iemene die nu leeft,

Want ghi mi menechwerven geeft
Spise harde meneger tiere:
Versche vische uter riviere,
Wijn, broet, herste, capoene;
Blauwe, brunet ende groene,
Daer toe moreit ende scarlaken,
Van elken hebdi mi doen maken
Een paer binnen desen jare.’
Een lettelt quam hi hare bat nare,
Soe dat sine saken porden.
Mettien gaf hi hare tandworden
Ende sprac: ‘Ghi soud mi lettelt minnen
Omme dat goet dat ic kan winnen,
Haddic verloren minen vrient,
Die u dicke heeft gedient,
Die tuschen mine bene staet.’
‘Soudic u minnen dore dat quaet?
Nenic, bi miere wet.
Mijn herte soude u onnen bet
Haddijs niet, dan si nu doet.
En dunct geerre vrouwen goet
Dat men met hare heeft te doene.’
‘Helpe, vrouwe, het maect die zoene
Tuschen den here ende der vrouwen.’
Si sprac: ‘Ghi moghet mi getrouwen
Dat ghi noit met minen live
Hadt te doene alse man met wive
En was mi jeghen therte sere,
Al doghedict dore der werelt ere
Ende ics u niet wernen en dorste.’
‘Hets sceren, vrouwe, het hebben borste
Goede vrouwen des harenthare,
Al maectijt selve dus onmare.’
‘Soudic u minnen dore dat quaet
Dat tuschen uwe bene staet?
Nenic, dat moete God weten.
Ic woudent die honde hadden geten
Ende uwen live niet en deerde.’

Die vischer peinsde ende begherde
Sijn wijf te proevne, wiste hi hoe.
Hi stont op eens margens vroe
Ende nam den roeder in sine hant
Ende liet tscip driven daer hi vant
Van verschen vischen sinen coever.
Over ane der Seynen oever
Warp hi sijn nette ende hadder in
Van goeden vischen meer no min,
Van alsoe vele alse hem goet dochte.
Doe royde hi wech alse hi beste mochte

Thuus wert weder dore den stroem.
Doe mercte hi ende nam goem
Waer drivende quam man ochte wijf.
Doe waest een monec, I vet keytijf,
Ene crune hadde hi bescoren.
Wildi verstaen, soe moeghdi horen
Waer bi die monec verdranc:
Hi hadde gemint overlanc
Eens ridders wijf ende lacher bi.
Die riddre was stout ende vri.
Else hi den monec bi sinen wive
Vant, soe ving hi tenen knive
Ende wilde den monec steken doet.
Die moenc was naect ende bloet.
Tere venstren hi uut spranc
In die Seyne ende verdranc
Ende quam drivende in den stroem.

Die vischer mercte ende nam goem
Hoe hi sijn wijf proeven mochte.
Techterst else hi hem bedochte,
Trac hi sijn mes uter scede.
Nu hoert wat hire mede dede:
Hi sneet den monec af dat let
Daer hi der vrouwen diende met,
Dat men heet sijn even oude.
Doe liet hine driven daer hi woude.
Die vischere scorste den vede in sinen ghere
Ende haeste hem thuuswert sere.
Tierste dat hi quam an tsant,
Trac hi sijn scip ane dlant
Ende hing sijn nette inder zonnen.
Doe quam daer gheronnen
Een knecht met eere mande
Die svischers wijf daer sande
Omme versche vische jegen noene.
Die vischere sprac toten garsoene:
'Nem al die vische, draechse hare.
Ic woudic binnen desen jare
Ghevischte en hadde op ene zake
Dat ic bet ware te gemake.'
Die knecht sprac: 'Wat es u, here?
Ic ben tonghemake sere
Dat u enege sake let.'
Thuuswaerts haeste hi hem te bet,
Sijns heren was hi in groten vare.
Die vrouwe wart sijns gheware
Ende vraeghde: 'Waer es dijn here?'
'Vrouwe, hi comt, maer hi es sere
Tonghemake, seide hi mi.'

‘Wetstu,’ seide si, ‘wat hem si?’
‘Nenic, vrouwe, hoe mochtict weten?’

Die knecht was cume geseten
Vore dat die vischere quam ghegaen
Also ene die sere es ondaen.
Hi ging sitten biden viere.
Sine gelate ende sine maniere
Toende ochte hi soude versceden.
Hi beefde met allen leden
Ende gebeerde jammerlike.
Si seide: ‘Minne, God, die rike,
Behoude u te minen live,
Want ic ware emmer keytive
Verloric u. Twine segdi mi,
Dore God, welc uwe mesquame si?’
‘Vrouwe, wat holpt dat ict u seide.
Mi es gesciet soe vele te leide,
Hine leeft die mi gehelpen can,
Clerc, leec, wijf noch man.’
In haren arm nam sine tire stont
Ende custene ane sinen mont.
Hi seide: ‘Vrouwe, gaet van mi.
In wane u nemmermeer comen bi
Alsic te voren hebbe ghewesen,
Want in mach niet ghenesen
Van den rouwe die ic draghe.’
Die vrouwe sprac: ‘Ghi maect u clage
Harde groet. Segt wat u deert.’
Die vischere sprac: ‘Sint ghijt geert
Te wetene ens u niet steet tonberne,
Soe willic u seggen gherne.
Heden margen quamic gevaren
Daer vele goeder vische waren,
In drie ridders warden,
Dat mi comen es te scanden,
Want si hadden mi gewacht
Ende vingen mi met haerre cracht.
Deen hiet mi dat ic soude kieser
Welc let dat ic soude verliesen
Van algader minen leden.
Doe badic hen op hovescheden
Dat si mijns genadech waren
Ende mi thuuswert lieten varen.
Dese bede enwilden si niet gestaden,
Echt hieten si mi beraden.
Doe peinsdic in minen moet:
Verloric minen enen voet,
Soe moestic metter stelten gaen.
Ende lietic mine hant af slaen,

Waer met soudic mi generen?
In mochter niet ontberen.
Verloric mine oghe, ic ware blint
Ende oec ewelike ghescont.
Oec stonde mi te hebbene toren,
Haddic mine ore verloren,
Men soude seggen ic ware I dief.
Vrouwe, doe haddic alsoe lief
Dat men mi tquaet af snede
Dan enech mire ander lede.'
'Wat quade meindi?' sprac die vrouwe.
'Ic saelt u toeghen, sem mine trouwe,'
Sprac die vischere ende ontknochte
Uut sire slippen dat hi brochte
Ende warpt der vrouwen op hare voete
Ende si besaecht met goeder moete.
Doe docht der vrouwen geliken enen vede
Bat dan enen andren lede.
'Fi u,' seit si, 'quaet keytijf,
Nu engavic niet om al u lijf
Tquaeste stroe onder minen voet.
Dat ghi leeft, waer toe eest goet?
Ic wilde nu ter wilen quame
Die doet ende si u dleven name,
Soe waric uus met eren quite.
Wat joyen of wat delite
Salic hebben met uwen live?'
Si riep knapen ende joncwive
Ende dede hare bedde draghen
Ende hare scrine op I waghén.
Hare koye, hare scape algader
Dede si driven te haers vader
Wel haesteleke enen knecht.
Die vischere sprac: 'Ghi hebt onrecht,
Vrouwe, dat ghi dus gebeert
Ende ghi te voren soe onweert
Maket alsic was met u.
Wildi mi dus ontvaren nu,
Men souds u spreken lettél eren.
Ghi seelt u herte bekeren
Ende bliven sitten in u goet.'
Si sprac: 'Godsat hebbe diet doet.
Ic wille weder danen ic quam.'
Alsoe die vischere dat vernam,
Riep hise ende seide: 'Vrouwe,
Hoert, ic geloefde u trouwe,
Ic salse u houden, moetic leven.
Mi was ghistren gegheven
IIII pont, min no mee.
Comt hare, nemt die twee.

Sietse hier in minen gere.’
Die vrouwe haeste hare derwert sere
Tote dat si tsiere slippen quam.
Doe taste si voert ende vernam
I ding in sine broec raghen.
Si loegh, hare begans behagen.
Doe sprac si te haren man:
‘Soe helpt mi God ende Sente Jan,
Wat raghet hier tuschen u been?’
‘Minne, dat sceden van ons tween
Dat vernoyde mi soe sere,
Dat ic genade bat onsen Here
Ende Hi gehorde mine bede
Ende heeft mi ter selver stede
Een ding verleent, daer dander stoet.
Ic wout u ware alsoe goet
Alsoe dander, dat ic hadde te voren,
Daer mi af comen es dese toren;
Des soudic proeven gherne.
Ondanc hebbe dies u werne.’
Hi namse ende warpse neder.
Hine was te voren no seder
Noyt soe vriendelike met hare.

Doe stoet si op en riep: ‘Vaert hare
Weder in metten goede!
Mi es vele bat te moede
Dant was eenlettel eer.’
Hare toren ende hare seer
Es vergaen: hare man es genesen.
Anderwerf riep si met desen:
‘Dapperlike ontladet goet
Ende settet weder daert stoet
Ende drivet quic in den stal.
Groet leet ende ongheval
Moetic van sinen live horen
Die ons desen groten toren
Ende dit vernoy heeft gedaen.
Maer Goddanc, hets wel vergaen.’
Aldus bleef die vrouwe daer.

Men seegt noch ende hets waer
Dat en es onder tsemels trone
Man soe rike noch soe scone,
Soe edel noch soe wel geboren,
Hadde hi sinen vede verloren
Ende hem die mesquame deert,
Datten enech wijf begeert.
En es oec lazer noch croepel geen,
Maer heeft hi tuschen sine been

Een ding datmen heet den vede,
Hine crijchter I wijf wel mede.

Bron: Karel Eykman & Fred Lodder (ed.), *Van de man die graag dronk en andere Middelnederlandse komische verhalen*. Amsterdam 2002, p. 32-46.